

Kontroly prováděné odborem správních činností Ministerstva vnitra v roce 2017

V souvislosti s § 26 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), a usnesením vlády č. 689 ze dne 11. září 2013 o Plánování, vyhodnocování a koordinaci kontrol výkonu přenesené a samostatné působnosti územních samosprávných celků prováděných ústředními správními úřady, krajskými úřady, Magistrátem hlavního města Prahy a magistráty územně členěných statutárních měst, zveřejňuje odbor správních činností Ministerstva vnitra, jako kontrolní orgán informace o výsledku kontrolní činnosti.

V souladu s plánem kontrolní činnosti uskutečnil odbor správních činností v roce 2017 kontroly výkonu přenesené působnosti na úseku evidence obyvatel a rodných čísel, občanských průkazů, cestovních dokladů a základního registru obyvatel na krajských úřadech a kontroly výkonu přenesené působnosti na úseku evidence obyvatel a rodných čísel a základního registru obyvatel svěřené orgánům obcí s rozšířenou působností a úřadům městských částí, matričním úřadům a ohlašovnám a dále na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů působnost svěřenou orgánům obcí s rozšířenou působností.

1) Kontrola výkonu přenesené působnosti krajských úřadů

Odbor správních činností provedl v roce 2017 podle plánu kontrol krajů a hlavního města Prahy, zpracovaném odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, **4 kontroly** výkonu přenesené působnosti u krajských úřadů.

Kontroly byly provedeny:

u Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, Krajského úřadu Olomouckého kraje, Krajského úřadu Ústeckého kraje a Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

Předmětem kontrol byl výkon přenesené působnosti na úseku evidence obyvatel a rodných čísel, občanských průkazů, cestovních dokladů a základního registru obyvatel, výkon kontrolní činnosti ve vztahu k obecním úřadům a poskytování odborné a metodické pomoci na uvedených úsecích státní správy obcím v působnosti krajského úřadu.

U kontrolovaných krajských úřadů nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů, interních směrnic a pokynů.

2) Kontrola výkonu přenesené působnosti svěřené obecním úřadům obcí s rozšířenou působností a obecním úřadům

Předmětem kontroly odboru správních činností Ministerstva vnitra v hodnoceném období byla kontrola výkonu přenesené působnosti na úseku evidence obyvatel a rodných čísel a základního registru obyvatel svěřená orgánům obcí s rozšířenou působností, matričním úřadům a ohlašovnám a na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů působnost svěřená orgánům obcí s rozšířenou působností.

Odbor správních činností provedl v roce 2017 u obecních úřadů obcí s rozšířenou působností **4 kontroly**. Jednalo se o městské úřady Trutnov, Hranice, Vyškov a o Magistrát města Děčín.

Kontrolami provedenými u uvedených úřadů bylo mimo jiné zjištěno:

- a) Na úseku evidence obyvatel všechny z kontrolovaných úřadů poskytly údaje z informačního systému evidence obyvatel podle § 8 odst. 3 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, ve znění pozdějších předpisů, bez záznamů o ověření totožnosti žadatele a podpisu úředníka.
- b) Na úseku občanských průkazů dva úřady rozhodovaly o skončení platnosti občanského průkazu podle § 11 odst. 2 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, i z důvodu změny místa trvalého pobytu či rodinného stavu, kdy byla u občanského průkazu oddělena příslušná část dokladu. V případě třech úřadů byly při převzetí nových občanských průkazů chybně zneplatňovány v agendovém informačním systému občanských průkazů odevzdávané doklady.
- c) Na úseku cestovních dokladů dva úřady nerozhodovaly o skončení platnosti v případech uvedených v § 28 odst. 2 zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů, a dále dva úřady nevyhotovovaly podle článku 33 odst. 3 směrnice Ministerstva vnitra č. 5 ze dne 13. prosince 2011, k zákonu o evidenci obyvatel, k zákonu o občanských průkazech a k zákonu o cestovních dokladech, ve znění směrnice Ministerstva vnitra č. 1 ze dne 7. března 2016, v závěru každého kalendářního měsíce seznam cestovních dokladů určených k likvidaci.

Všem kontrolovaným úřadům bylo doporučeno dbát na řádné uvádění důvodu dotazu při vstupu do informačního systému evidence obyvatel.

Odbor správních činností v případě zjištění porušení obecně závazných právních předpisů, interních směrnic a předpisů navrhuje a ukládá opatření k nápravě.

Dále bylo provedeno celkem **6 kontrol u obecních úřadů a 1 kontrola u městského úřadu**. Konkrétně se jednalo o kontroly obecních úřadů Drahelčice, Hradištko, Lodín, Lhota pod Libčany, Křešice, Kyškovice a o kontrolu Městského úřadu Trmice.

Kontrolami provedenými u uvedených úřadů byly v agendě evidence obyvatel a v agendě základního registru obyvatel zjištěny následující nedostatky:

- u čtyř úřadů chybělo místo pro zveřejnění oznámení o uložení zásilky (povinnost je uložena ustanovením § 10c zákona o evidenci obyvatel)
- logování přístupů k údajům v základních registrech podle § 57 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, které mělo být v informačním systému úřadu zaznamenáno a uchováno po dobu 2 let, nebylo u pěti úřadů při některých kontrolách doloženo výpisem provozních údajů, případně nebyl zaznamenán údaj o čísle jednacím
- u jednoho úřadu nebyla podle ustanovení § 10 odst. 7 zákona o evidenci obyvatel realizována oznamovací povinnost vůči vlastníkovu nemovitosti ohledně změny počtu osob a údajů o oprávněné osobě
- využívání údajů ze základního registru obyvatel nebylo u jednoho z kontrolovaných úřadů vždy realizováno v příslušné agendě, ve které je obec oprávněna vykonávat činnost podle zvláštních předpisů.

Téměř polovině úřadů bylo doporučeno důsledně vyplňovat ve formuláři „Žádost o využívání údajů z ROB a AISEO“ položku: „Důvod a účel“.